

CHƯƠNG 28.

Paris. Từ lâu, tôi vẫn có ý định đi Mỹ. Cuộc sống ở Paris ngày càng trở nên khó khăn. Tiền lương làm việc ở quán café cộng thêm tiền cát-sê mỗi lần thu thanh hay trình diễn với ban nhạc Daniel chỉ vừa đủ cho ba mẹ con, bà cháu thuê một căn phố hai phòng và trang trải mọi thứ cần thiết. Ngoài ra là hết. Lại nữa, Paris quá lạnh, không hợp cho sức khỏe tồi tệ của tôi. Vì vậy, cái ý định đi Mỹ càng được nghĩ đến nhiều hơn với sự khuyến khích của một người bạn đang ở New York. Trong một bức thư, người bạn đã viết: “Dù ở đâu thì cũng vẫn chỉ là quê người đất khách. Nên thôi, hãy tìm đến nơi nào để sống cho mình là hơn.”

Cái hướng “vượt biên” một lần nữa lại được vạch ra. Lần thứ ba “bắt đầu cuộc đời” không phải là không có những e ngại hay buồn bã. Sự bắt đầu không giống như thuở đôi mươi dấn thân với tràn đầy tin tưởng. Cũng không như lần bỏ Sài Gòn ra đi, trong óc chưa có ý niệm rõ rệt khác biệt nào giữa xứ lạ và quê hương.

Giờ đây, sự bắt đầu mang một sắc thái hoàn toàn mới. Trước mặt là một chuỗi dài mù mịt và sau lưng chẳng còn gì để hỗ trợ niềm tin. Dầu vậy, tình thương cho người mẹ già và tương lai đứa con trai nhỏ là điều khiến tôi nghĩ ngợi –cũng là nguyên nhân của mọi ý định hiện tại- tôi muốn đặt cả lên canh chót trong ván bài Định Mệnh, thử xem con Tạo xoay vần ra sao?

□

Thứ Năm 29/6/1978. Hát Sóc Trăng, tỉnh Hậu Giang.

Đoàn dừng bên tại Sóc Trăng, thị xã nằm cách bờ sông Hậu 20km, chỗ có nhiều con kênh giao tiếp. Đặc biệt nơi đây có nhiều người Kh'mer sinh sống, lại cũng nhiều ngôi chùa Kh'mer.

Mỗi buổi sáng thả bộ ra chợ là điều thú vị với tôi. Trong nhiều vùng đã đi qua, các ngôi chợ thường giống nhau; vậy mà sao tôi lại chỉ ưa thích hơn cả ngôi chợ chính của Sóc Trăng, nằm ngay trung tâm thị xã? Có lẽ vì nơi đây hàng hóa nhiều và rẻ hơn mọi nơi khác? Hay bởi nơi đây, “một chục” trái cây được tính 16, thay vì 10, 12, hay 13? Hoặc cũng có lẽ các bà bán hàng –cả Miên lẫn Việt- ai cũng đều tươi cười, dễ chịu? *Nụ cười không có sóng ba đào nhưng đủ làm đắm lòng người khách phương xa.*

Dù sao, những lần đến Sóc Trăng, tôi vẫn thích tiêu thì giờ buổi sáng bằng một vòng dạo quanh chợ, mua vài món vật vãnh, ngồi kể cả trò chuyện với các bà bán hàng, rồi ghé vào nhà lồng chợ ăn một tô cà ri vịt nổi tiếng rẻ và ngon.

Điều thú vị thứ hai là những cuộc rượy với vài người bạn lúc nửa khuya. Cứ mỗi lần đến Sóc Trăng là đoàn thường hát ở rạp Nguyễn Văn Kiêng; đa số nhân viên ngủ lại phía sau hậu trường. Vì vậy, trước cửa rạp biến thành nơi hoạt động không ngừng của các gánh cháo, gánh cà-ri, những quán rượy, quán cà-phê bỏ túi.

Mỗi đêm, đúng nửa giờ đồng hồ sau khi chiếc màn nhung đã khép là chiếc máy đèn (được bật lên từ đầu đêm hát) ngưng hoạt động. Cả một vùng trời đắm chìm trong bóng tối. Những cái đèn dầu con được thắp lên, tiếp tục sinh hoạt rộn ràng nửa khuya. Một cái quán nhỏ tối tàn bên bờ sông, đối diện rạp hát, nơi “*dung thân*” của chúng tôi sau khi ngưng tiếng nhạc. Chiếc bàn gỗ gập ghềnh, ngọn đèn dầu mù mù, chung rượu thuốc và vài con khô cá sặc dưới vòm trời đầy sao lúc 12 giờ khuya... là hạnh phúc vừa đủ cho một kiếp đời đó đây phiêu bạt. Khoảng thời gian của trái tim và những cảm xúc nghệ sĩ; thời gian của nỗi êm ái dịu dàng bùng lên trong tâm tư có nhiều hóc trông đảo điên.

Đêm thật đẹp với cơn huyễn mộng túy lúy càn khôn trong hơi men đang dần thắm. Dưới bóng tối mù mờ có những cái đèn hột vịt chiếu lên thứ ánh sáng lập lòe quỉ mị, trước chung rượu và hai người bạn, tôi bỗng nghĩ thật nhiều đến câu chuyện Kinh Kha. "*Cuộc rượu hào sảng phóng dật đưa tiễn Kinh Kha nhập Tần. Tóc tráng sĩ dựng ngược vì hùng khí bốc lên. Nước sông Dịch tự thuở nào vẫn lạnh căm căm.*"

*"Thà cứ ở đây ngồi giữa chợ
Uống say rồi gọi thể nhân ơi!"*
(Hành Phương Nam--Nguyễn Bính.)

Và tôi nhìn lại mình, trong đầu thoáng qua ý nghĩ ngộ nghĩnh: "*Kinh Kha trong thời buổi nguyên tử, lênh đênh rơi rớt, đi tìm Thái Tử Yên Đan đã chết từ cổ đại!*"

*"Ngồi đây ta gõ ván bàn
Ta ca trái đất còn riêng ta!"*
(Trích bài hát "*Trương Chi*" của Văn Cao.)

[]